

ÇELTİK YANIKLIK HASTALIĞI

(*Pyricularia oryzae*)

Hastalık etmeni fungusdur. (Mantar) Çeltiğin yaprak, yakacık, kın, boğum, başak ve başak sapında zarar yapar. Hastalık %80-98 orantılı nem, 26-28 C sıcaklık ve bulutlu havada başlar.

Yaprak lekeleri Temmuz ayından itibaren iğ veya baklava dilimi şeklinde, iki ucu sivri, ortası gri bej veya saman sarısı renkte etrafı kahverengi lekeler görülür. Başlangıçta küçük olan lekeler büyür, birleşir yaprağın kurumasına neden olabilir.

Yakacıktaki lekeler Temmuz ayının ikinci yarısında görülür. Yakacık iplikle sıkılmış gibi bir hal alır, leke yaprak kınına doğru uzanır. Kın üzerindeki lekelerin belirli bir şekli yoktur. Uzunlamasına gelişirler.

Sap üzerinde yağlımsı görünüşlü lekeler oluşur. Üzerlerinde petrol yeşili

renkte küf gelişir. İleri dönemlerde su seviyesindeki boğumlarda doku yumuşaması, kahverengileşme, siyahlaşma meydana gelir.

Mücadelesi

Kültürel Önlemler: Temiz tohum kullanmalı, hastalığa az yakalanan çeşitler ekilmeli, hasat sonrası anız bozulmalı. Fazla Azotlu 'lu gübre vermekten kaçınmalı ve sulama suyunun soğuk olmamasına özen gösterilmelidir.

Kimyasal Mücadele: Mücadelesi yeşil aksam ilaçlaması şeklinde uygulanmaktadır. İlaçlama hastalık tarlada görüldüğü zaman yapılır. 10 gün ara ile ikinci ve gerekirse 3.ncü ilaçlama uygulanır.

Kullanılacak İlaçlar ve Dozları:

Etkili Madde	Dozu
Benomyl %50 WP	60 g/100 lt.su
Carbendazim %60 WP	150 g/da

ÇELTİKTE TEPEGÖZ

(*Triops concriformis.*)

Ergin ve larvası çeltiğin çimlenme devresinde daneleri taşır, devamlı hareket edip toprağı karıştırarak danelerin toprağına tutunup köklenmesine engel olur, çimlenmiş tepeleri kopararak geliştirmeyi durdurup tavaların bozulmasına sebep olur.

Zeytin grisi renkte, Vücut levha şeklinde pullarla kaplıdır. Altçene önde çıkıntı halinde ve çok kuvvetlidir.

Yumurtalar portakal renginde keseler içerisinde bulunur.

Mücadelesi:

Kültürel Önlemler: Çimlenme devresinde su kesimi sırasında tavalarda su havuzcukları oluşmayacak şekilde tesviyesi yapılır kuruda kalan zararlıyı güneş ışınları etkileyerek kısa zamanda ölümüne sebep olur.

Kimyasal Mücadele: Tavalar içerisinde su birikintilerinde toplanan zararlıya karşı ilaçlama yapılmalıdır. Bu devre genellikle Mayıs ayı içersine tesadüf etmektedir.

Kullanılacak İlaçlar ve Dozları:

Etkili Madde	Dozu
Azinphos Methyl 230 g/l	250ml/da
Malathion 190 g/l	250 ml/da

Dekara 30 lt. su hesap edilir.

Zirai Mücadele İlaçlarını Dozunda ve Zamanında Kullanınız

Adres	: Samsun Tarım İl Müdürlüğü 55060 Samsun
Santral	: 0 362 231 37 00
Fax	: 0 362 233 21 63
e-mail	: koruma@samsuntarim.gov.tr
web	: www.samsuntarim.gov.tr

T.C.

SAMSUN VALİLİĞİ

Tarım İl Müdürlüğü

ÇELTİK YANIKLIĞI
VE ÇELTİKTE TEPEGÖZ

Filiz UZUN

Ziraat Mühendisi

No: B/16

2005